

Sognekommuner. — Jeg kan fuldstændig slutte mig til det ærede Medlem for Holbæk Amts 5te Valgkreds' (P. Madsen) Udtalelser. Jeg tror, at der er Anledning til under denne Sags videre Gang paa Rigsdagen at tage vel under Overvejelse, om der ikke er kommet en vis Modsigelse mellem de to Standpunkter, at vi i Fjor vedtog en Lov om en kommunal Kreditforening, som altsaa gaar ud paa at hjælpe Kommunerne til billigere Laan paa rimeligere Afdrag, og i Aar vedtage en Lov om, at visse Amts- og Købstadkommuner, som skulle bygge Jærnbaner, fortrinsvis skulle have billige Laan. Jeg tror ikke, at dette kan forsvares, jeg tror, at der kommer en Modsigelse i Rigsdagens Stilling over for Kommunerne, hvis vi nu bevilge indtil 3 Millioner til de Amts- og Købstadkommuner, som skulle bygge Jærnbaner. Skønt jeg ellers i sin Almindelighed har Sympati for Forslaget, tror jeg derfor dog, at vi ere nødte til at se Sagen under en lidt anden Synsvinkel, end vi gjorde, inden vi havde vedtaget Loven om en kommunal Kreditforening. Jeg vil meget anbefale det eventuelle Udvalg at tage under Overvejelse, om der ikke var Grund til nu at se lidt anderledes derpaa end i 1894.

Finansministeren (Hørring): Denne Sag har jo som allerede nævnt været til Behandling, da vi havde Finansloven for sidste Gang, og jeg havde den Gang Lejlighed til at udtale mig om det eventuelle Lovforslag. Sagens Forhistorie er bleven vidtløftig gennemgaaet af det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds (A. Nielsen), og jeg skal derfor foreløbig kun gøre nogle faa Tilføjelser til den Fremstilling af Sagens Gang, som det ærede Medlem meddelte os.

Jeg vil da stærkt understrege, at de 5 Millioner, som i Henhold til Loven af 10de April 1895 bleve stillede til Finansministerens Disposition til Udlaan til Kommunerne til Jærnbaneanlæg, jo vare en Del af det Statslaan, som blev optagen i Henhold til Loven af 5te December 1894, og det er noget, der ligger klart for efter Forhandlingerne, at dette Laans Beløb blev forhøjet med de 5 Millioner Kr., for at der kunde gives Laan til Kommunerne. Det

var paa denne Maade, denne Sag kom frem. Det er ganske rigtigt, at Spørgsmaalet blev rejst om de Konsekvenser, som en saadan Lov kunde drage efter sig; men Spørgsmaalet herom blev afvist. Jeg skal imidlertid dog fremhæve, at Finansministeren for sit Vedkommende præciserede Spørgsmaalet paa en særlig Maade. Han sagde nemlig — maaské jeg maa udbede mig den højtærede Formands Tilladelse til at læse det op — følgende: „Med Hensyn til, hvad det ærede Medlem bemærkede om, at denne Lovs mulige Vedtagelse let kunde føre til Konsekvenser med Hensyn til at blive ved paa denne Bane, altsaa at fortsætte med Statsudlaan til Kommunerne under ganske lignende Forhold og med samme Øjemed som her, saa skal jeg lade denne Betragtning ligge, lade den staa ved sit Værd.“ Altsaa „under ganske lignende Forhold.“ Det Forhold, der forelaa, var det, at Staten optog et større Laan og samtidig optog et Laan til Kommunerne. Med Hensyn til Sagens Gang gennem Rigsdagen skal jeg nævne, hvad det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds ikke fik med, at man i Landstinget tog udtrykkelig Reservation over for dette; at man her skulde være inde paa Begyndelsen til en Fortsættelse, at der skulde kunne drages Konsekvenser af den paagældende Lov. Da vi i Efteraaret 1897 kom til at behandle Spørgsmaalet om Optagelse af et nyt Statslaan, Forhandlinger, der endte med Loven af 27de November 1897, var der ikke fra nogen af Siderne Spørgsmaal om samtidig at optage Laan til Udlaan til Kommunerne til Jærnbaneanlæg i Henhold til Loven af 1894. Jeg mindes det i alt Fald ikke, og jeg tror med Sikkerhed at kunne sige, at dette Spørgsmaal ikke blev rejst den Gang, uagtet der da var lignende Forhold til Stede, idet Staten gik til Optagelse af Statslaan. Og jeg skal tilføje, at de 5 Mill. Kr., der vare stillede til Udlaan til Kommuner, allerede den Gang vare saa vidt engagerede, at det var en given Ting, at de ikke vilde strække til. Saaledes har altsaa Sagen ligget for. Naar den nu rejses paa dette Tidspunkt, er der i Virkeligheden Spørgsmaal om Indførelsen af et helt nyt Princip, nemlig Spørgsmaalet om,